

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

nimi: MTÜ Loomus

registrikood: 80222016

tänava/talu nimi, Kuuli

maja ja korteri number:

küla: Harju küla

vald: Hiiumaa vald

maakond: Hiiu maakond

postisihtnumber: 92028

telefon: +372 5287566

e-posti aadress: kadri@loomus.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	11
Lisa 6 Annetused ja toetused	12
Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud	12
Lisa 8 Tööjõukulud	13
Lisa 9 Seotud osapooled	13
Aruande allkirjad	14

Tegevusaruanne

MTÜ Loomuse tegevused 2017. aastal

Loomus on loomade eestkoste organisatsioon, mis tegutseb igapäevaselt selleks, et tõsta ühiskonnas teadlikkust loomade õigustest ja vajadustest.

2017. aastal jõudsid kaks Loomuse algatatud seadusemuudatust Riigikogu suurde saali hääletusele. Enne hääletusi toimusid ka kirjeldataval aastal mitmed riigikogu komisjonide istungid ja arutelud, millest Loomuse liikmed osa võtsid. Karusloomakasvanduste keelustamist ei pidanud Maaelukomisjon vajalikuks ja sestap esitasid 14 saadikut erakondadeüleselt eelnõu hääletamiseks. Seekord ei otsustanud Riigikogu karusloomafarmide tegevust keelustada; Loomuse igapäevatöö üks eesmärke on, et järgmine kord otsustataks loomadele, inimestele ja keskkonnale kasulikul moel.

Teine seadusandlik algatus on samuti pikkade aastate töö vili. Riigikogu otsustas muuta loomakaitseseadust nii, et loomade avalik näitamine oleks reguleeritud maaeluministri määrusega, kus tuuakse välja need loomad, keda on lubatud näidata avalikel üritustel, sh tsirkustes. Kuna seadusemuudatus jõustub 2018. aasta juuni alguses, jätkub lobitöö nimekirja kantavate liikide aruteluga.

Mõlema loomakaitseseaduse muudatuse õnnestumiseks ja teemade kohta teadlikkuse tõstmiseks on Loomus viinud lobi- ja meediatöö kõrval läbi erinevaid tegevusi nagu sotsioloogiline uuring inimeste suhtumisest karusloomafarmide keelustamiseks, välikampaania Tallinna linnas, kaks meeleväljendust (üks neist rahvusvahelise osavõtuga) karusloomafarmide keelustamise toetuseks jne. Et loomaõiguste teemaarutelu oleks laiem, oli Loomus ka üks (eel)arvamusfestivali ja Arvamusfestivali korraldajatest, mis toimusid Hiiumaal ja Paides.

Juunikuus astus Loomus ametlikult Brüsseli lobiorganisatsiooni Eurogroup for Animals (EFA) liikmeks, millega siiani tehti koostööd vabal valikul ja aeglasemas tempos kui peale liitumist. Loomus osaleb mitmes EFA kampaanias, nt Stop the Trucks ja ka End Pig Pain, millest esimesega korjati kokku rohkem kui miljon allkirja Euroopa riikidest ja seega arutab loomatranspordiga seotud seadusandluse muudatust Euroopa Komisjon. Loomuse liige osales juunikuus ka EFA aastakogunemisel, sügisel organiseerisid EFA ja Loomus viimase juhatusel liikme kohtumised Eestist valitud Euroopa Parlamendi liikmetega. EFAsse kuulumine tõi kaasa ka vajaduse toetada teiste organisatsioonide prioriteetseid projekte, nt nagu kampaania Foie Gras tootmise muutmisest või arvamusväljendused seoses Euroopa eesistuja programmi sisuga.

Loomus kuulub ka karusloomafarmide keelustamise rahvusvahelisse allianssi Fur Free Alliance (FFA); liikmed võtsid osa nii kevad- kui sügiskoosolekust Viinis ja Sarajevas. FFA programmi Fur Free Retailer esindaja Eestis on Loomus ja selle programmiga on liitunud juba 16 karusnahka mitte kasutavat moeloojat.

Loomus sai aasta jooksul oma kampaaniatele ka rahvusvahelist toetust; karusloomakasvanduste keelustamise protsessi toetuseks korraldati mitmes Euroopa riigis toetusmeeleväljendus; oma toetust avaldas muude hulgas ka eesti päritolu filmitäht Mena Suvari.

Teistest teemadest üks suuremaid oli koostöös teiste loomakaitseseorganisatsioonidega vastuseis Läänemaale, Noarootsi valda mereloomade okeanaariumi loomise plaanile, mis saavutas palju avalikkuse tähelepanu.

Koostöö on ilmselt üks 2017. aasta olulisemaid märksõnu, sest koos teiste organisatsioonidega tegi Loomus ka pöördumise avalikkuse poole soovitusena avalikustada toiduainetetööstuse tootmisvõtted; sama teemaga seoses peab nimetama ka kampaaniad Veganväljakutse ja Lihavabad Jaanid; viimased koostöös Eesti Vegan Seltsiga (EVS). Aasta teises pooles toimusid kohtumised liikumisega Eesti Metsa Abiks (EMA), et kaardistada koostöövõimalused metsloomade kaitseks.

Kõige pikemat ettevalmistust vajanud koostööprojektiks võib nimetada alanud süstemaatilist koostööd Veterinaar- ja Toiduametiga (VTA), mis sai korraldatuma alguse juba 2016. aasta võrgustikuprojekti ajal. VTA planeerib ametkonna muudatuste käigus ametlikumalt kaasata ka vabatahtlikke loomakaitsjaid. Loomus teeb kohalikke loomakaitsetöid viimastel aastatel küll väga

vähe, aga aastatepikkune kogemustepagas on suur ja meie hoole all on endiselt hulk loomi. Vajadusel võtame ette ka mõne keerukama juhtumi, nt nagu lammaste eksponeerimine jõululaadal etc.

Kuna loomade eestkoste on rahvusvaheline tegevus, siis osalesid ja esinesid meie liikmed korduvalt nii kodu- kui välismaal; nt Brüsselis “Empty the Tanks” kampaania üritusel, rahvusvahelisel loomaõiguste konverentsil, Euroopa Toiduohutusameti delegatsiooni koosolekul, Joogafestivalil, Eesti Üliõpilaskondade Liidus, Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu konverentsil, Loomaaria teadusseminaril, Turunduskonverentsidel. Viljandi Gümnaasiumis. Lavorganicsi sünnipäeväüritusel jne.

Ise korraldas Loomus kaks suuremat üritust, koostöös teiste organisatsioonidega Taimetoidumessi, kus käis üle 5000 külastaja ja traditsioonilise loomaõiguste konverentsi novembris.

Enne kohalikke valimisi koostas Loomus koos teiste organisatsioonidega küsimustiku, mis saadeti omavalitsustesse kandideerijatele. Vastuste avalikustamine äratas palju tähelepanu ja on muutumas Loomuse traditsiooniliseks töövõtteks.

Terve aasta oli Loomuses osalise tööajaga tööl kommunikatsioonijuht. Loomust mainiti meedias rohkem kui 500 korda ja selle tulemuse sekka ei ole arvestatud väiksemad väljaanded ega muidugi ka sotsiaalmeedia. Loomusele pakub pro bono meediamonitooringut “Meedius”. Lisaks avaldamisele ja initsieerimisele kajastab Loomus ka kõikvõimalikke rahvusvahelisi loomade eestkoste uudiseid oma onlinekanalites, annab välja igakuist veebipõhist uudiskirja ja aitab erinevaid meediaväljaandeid vajadusel loomateemade kajastamisel.

Aasta lõpus toimunud Loomuse liikmete üldkoosolekul võeti vastu otsus muuta põhikirja nii, et juhatusel oleks võimalik kehtestada erinevaid liikmestaatusi, sh vastu võtta toetajaliikmeid. Ka muudeti ametlikult MTÜ Loomuse nimi lühemaks; edaspidi ongi kasutusel nimekuju: Loomus.

Loomuse töö läbiviimiseks on meil koos Eesti Vegan Seltsiga renditud kontor, kus toimuvad iganädalased kokkusaamised ja koosolekud ja koos on koostamisel ka ainulaadne erialaraamatukogu. Kevadel toimus liikmetele Tallinnas ka traditsiooniline koolitus, mille viis läbi Austria loomaõiguslik organisatsioon.

Loomus sai 2017. aastal Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidult “Aasta Hääle” autasu ja Eesti Vegan Seltsilt “Aasta Silmapaistvama Teo” autasu. Mõlemal puhul peeti silmas eelkõige karusloomakasvanduste keelustamise protsessi.

2017. aasta lõpu seisuga on MTÜ Loomusel 35 liiget

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Käibevarad		
Raha	8 139	7 329
Nõuded ja ettemaksud	977	2 527
Kokku käibevarad	9 116	9 856
Põhivarad		
Materiaalsed põhivarad	705	957
Kokku põhivarad	705	957
Kokku varad	9 821	10 813
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	0	152
Võlad ja ettemaksud	1 989	1 446
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	2 180
Kokku lühiajalised kohustised	1 989	3 778
Kokku kohustised	1 989	3 778
Netovara		
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	19	19
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	7 016	932
Aruandeaasta tulem	797	6 084
Kokku netovara	7 832	7 035
Kokku kohustised ja netovara	9 821	10 813

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	60	160
Annetused ja toetused	55 614	63 653
Tulu ettevõtlusest	600	0
Kokku tulud	56 274	63 813
Kulud		
Mitmesugused tegevuskulud	-28 380	-24 572
Tööjõukulud	-26 828	-32 603
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-252	-252
Muud kulud	-17	-236
Kokku kulud	-55 477	-57 663
Põhitegevuse tulem	797	6 150
Intressikulud	0	-66
Aruandeaasta tulem	797	6 084

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	797	6 150
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	252	252
Muud korrigeerimised	0	249
Kokku korrigeerimised	252	501
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 550	-2 526
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	543	211
Kokku rahavood põhitegevusest	3 142	4 336
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-152	-257
Makstud intressid	0	-66
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	-2 180	-11 909
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2 332	-12 232
Kokku rahavood	810	-7 896
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	7 329	15 225
Raha ja raha ekvivalentide muutus	810	-7 896
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	8 139	7 329

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	19	932	951
Aruandeaasta tulem		6 084	6 084
31.12.2016	19	7 016	7 035
Aruandeaasta tulem		797	797
31.12.2017	19	7 813	7 832

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ LOOMUS 2017. a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamisseaduses ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Aruanne on koostatud eurodes.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

MTÜ LOOMUS võtab arvele materiaalse põhivara, mille maksumus on üle 300 euro ja kasutusiga üle 2 aasta. Põhivara amortiseeritakse vastavalt tema kasulikule elueale.

Tulud

Mittetulundusühingu tulud on jagatud toetusteks ja tuludeks majandustegevusest. Toetused omakorda kajastatakse toetuse andjate lõikes ning otstarbe järgi (sihtotstarbelised ja mitte-sihtotstarbelised).

Sihtotstarbelised tulud võetakse üldiselt tuludesse selles perioodis, millal tekivad projektiga seotud kulud.

Kulud

Aruandeperioodi kulude hulka kuuluvad siht-finantseeritud projektide otsekulud, mitmesugused tegevuskulud, tööjõu kulud, põhivara kulum,valuutakursi muutustest tingitud kahjum, kahjum põhivara müügist, aruandeperioodi intressid, viivised ja muud kulud.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	131	131	
Ostjatelt laekumata arved	131	131	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1	1	3
Ettemaksed	365	365	
Tulevaste perioodide kulud	365	365	
Üüri tagatisraha	480	480	
Kokku nõuded ja ettemaksed	977	977	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	11	11	
Ostjatelt laekumata arved	11	11	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	376	376	3
Muud nõuded	1 545	1 545	
Viitlaekumised	1 545	1 545	
Ettemaksed	115	115	
Tulevaste perioodide kulud	115	115	
Üüri tagatisraha	480	480	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 527	2 527	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	267	0	348
Sotsiaalmaks	0	579	0	713
Kohustuslik kogumispension	0	35	0	45
Töötuskindlustusmaksed	0	42	0	52
Ettemaksukonto jääk	1		376	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1	923	376	1 158

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	1 308	724	2 032	2 032
Akumuleeritud kulum	-294	-280	-574	-574
Jääkmaksumus	1 014	444	1 458	1 458
Amortisatsioonikulu	-180	-72	-252	-252
Muud muutused	-105	-144	-249	-249
31.12.2016				
Soetusmaksumus	909	724	1 633	1 633
Akumuleeritud kulum	-180	-496	-676	-676
Jääkmaksumus	729	228	957	957
Amortisatsioonikulu	-180	-72	-252	-252
31.12.2017				
Soetusmaksumus	909	724	1 633	1 633
Akumuleeritud kulum	-360	-568	-928	-928
Jääkmaksumus	549	156	705	705

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	283	283	
Maksuvõlad	923	923	3
Muud võlad	783	783	
Muud viitvõlad	783	783	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 989	1 989	
	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	263	263	
Maksuvõlad	1 158	1 158	3
Muud võlad	25	25	
Muud viitvõlad	25	25	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 446	1 446	

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2017	2016
Mittesihhotsatabelised annetused ja toetused	30 593	15 837
Fur Free Alliance tegevustoetus	5 987	2 720
Animalia tegevustoetus	0	15 344
Anima toetus	0	1 000
Swedbank annetuskokkonna toetus Hiiumaa loomade raviks	322	0
Tegevustoetus Djurens Ratt	11 000	7 017
Swedbank annetuskokkond projekt Olen Loomade Poolt	5 856	6 109
KÜSK projekt Loomakaitse võrgustiku loomine	217	11 442
Hooandja toetus raamatule	159	2 177
Loomaõiguste konverentsi läbiviimiseks	1 480	2 007
Kokku annetused ja toetused	55 614	63 653

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2017	2016
Rahaline annetus	55 614	63 653
Kokku annetused ja toetused	55 614	63 653

Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2017	2016
Üür ja rent	6 672	5 868
Mitmesugused bürookulud	3 289	1 987
Lähetuskulud	4 290	4 574
Reklaam	112	5
Transpordikulud	5 539	2 372
Loomade toit	1 354	644
Loomade raviteenused	1 083	1 017
Ürituste korralduskulud	5 537	7 763
Muud	504	342
Kokku mitmesugused tegevuskulud	28 380	24 572

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	20 092	24 356
Sotsiaalmaksud	6 736	8 247
Kokku tööjõukulud	26 828	32 603
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2017	31.12.2016
Füüsilisest isikust liikmete arv	35	29

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017	31.12.2016
	Kohustised	Kohustised
Asutajad ja liikmed	781	25

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	9 865	10 632

MTÜ Loomus juhatus koosneb ühest liikmest. Aruandeaastal sai juhatuse liige tegevjuhi töötasu 9865 eurot. Mingeid soodustusi ega garantiisid ei ole juhatuse liikmele ette nähtud ei tähtaja möödumisel ega tagasiastumisel.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 01.03.2018

MTÜ Loomus (registrikood: 80222016) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KADRI TAPERSON	Juhatuse liige	16.03.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Keskkonna- ja looduskaitseühendused	94996	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5287566
E-posti aadress	kadri@loomus.ee